

# **Lege**

## **privind soluționarea conflictelor prin mediere**

Parlamentul României adoptă prezentul proiect de lege.

### **Capitolul I**

#### **Dispoziții generale**

**Art.1.** – (1) Scopul medierii îl constituie soluționarea pe cale amiabilă a conflictelor, în condițiile prezentei legi, precum și evitarea unor proceduri judiciare sau arbitrale.

(2) Părțile, persoane fizice sau persoane juridice, pot recurge la mediere, în condițiile prezentei legi, fie înainte, fie după declanșarea unui proces în fața organelor judiciare sau arbitrale.

**Art. 2.** – Medierea reprezintă o modalitate de soluționare a conflictelor dintre părți, prin care mediatorul - o terță persoană neutră, imparțială și fără putere de decizie în privința conținutului înțelegerii la care vor ajunge părțile – le ajută să rezolve neînțelegerile dintre ele potrivit art. 1 alin (1).

**Art. 3.**– (1) Medierea este facultativă pentru părți și nu poate avea loc decât pe baza acordului lor scris .

(2) Părțile pot introduce o clauză de mediere, în contractele pe care le încheie. Validitatea clauzei de mediere este independentă de validitatea contractului din care face parte.

**Art. 4.**– (1) Părțile au dreptul să-și aleagă în mod liber mediatorul.

(2) În toate cazurile, părțile aflate în conflict pot conveni ca medierea să se realizeze de către unul sau doi mediatori.

**Art. 5.**– (1) Activitatea de mediere se desfășurează în mod egal pentru toate persoanele fără deosebire de rasă, de culoare, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.

(2) Medierea se desfășoară în limba română.

(3) Cetățenii aparținând minorităților naționale, precum și persoanele care nu înțeleg sau nu vorbesc limba română pot parcurge procedura de mediere în limba lor maternă sau într-o limbă de circulație internațională, ori pot recurge la serviciile unui interpret.

(4) Interpretul trebuie să fie autorizat, în condițiile legii, de către Ministerul Justiției.

(5) Acordul de mediere și procesele-verbale prevăzute de prezenta lege se întocmesc în limba română iar în cazul stabilit la alin.(3), în limba în care se desfășoară procedura de mediere.

**Art. 6.** – Medierea se bazează pe încrederea pe care părțile o acordă mediatorului, ca persoană aptă să faciliteze negocierile dintre ele și să le sprijine pentru soluționarea conflictului într-un mod reciproc convenabil, în spirit de imparțialitate și dreptate.

**Art.7** – Medierea trebuie să se desfășoare într-un climat de deplină siguranță atât pentru părți, cât și pentru mediator.

**Art.8.**– (1) Mediatorul este investit să îndeplinească un serviciu de interes public.

(2) În exercitarea funcției sale și în legătură cu aceasta, mediatorul este protejat de lege.

**Art.9.**– Ministerul Justiției exercită, printr-un compartiment de specialitate, atribuțiile stabilite prin prezenta lege.

**Art.10** – Organele judiciare au obligația de a informa părțile asupra posibilității și avantajelor folosirii procedurii medierii și de a le îndruma să recurgă la aceasta pentru soluționarea conflictelor dintre ele. Îndeplinirea acestei obligații se constată printr-un proces- verbal.

## **Capitolul II**

### **Dobândirea, suspendarea și încetarea calității de mediator**

**Art.11** - (1) Poate fi mediator persoana care îndeplinește următoarele condiții:

- a) are capacitate deplină de exercițiu;
- b) are studii superioare;
- c) este aptă din punct de vedere medical și psihologic pentru exercitarea acestei activități;
- d) nu are antecedente penale și se bucură de o buna reputație;
- e) cunoaște limba română;
- f) a absolvit cursurile pentru pregătirea mediatorilor și a promovat examenul prevăzut de lege pentru dobândirea calității de mediator.

(2) Ministerul Justiției poate recunoaște calitatea de mediator dobândită în străinătate persoanelor care îndeplinesc condițiile prevăzute la alin.(1) lit.a)-e).

**Art.12.** – (1) Pregătirea și perfecționarea mediatorilor se asigură prin organizarea cursurilor de specialitate, de către instituții publice sau, după caz, organisme private, constituite potrivit legii și autorizate de către Ministerul Justiției. Cuantumul taxei de autorizare se stabilește prin ordin al ministrului justiției.

(2) Metodologia, criteriile de autorizare a organismelor private prevăzute la alin.(1), precum și modalitățile de examinare

și certificare a pregătirii mediatorilor se stabilesc prin regulamentul de aplicare a dispozițiilor prezentei legi, elaborat de Ministerul Justiției, cu avizul Ministerului Educației Naționale.

**Art.13.** – Calitatea de mediator se dobândește pe baza unui examen prin care se verifică însușirea cunoștințelor și tehnicilor necesare exercitării funcției de mediator.

**Art.14.** – (1) Mediatorul este numit prin ordin al ministrului justiției.

(2) În temeiul ordinului prevăzut la alin. (1), Ministerul Justiției eliberează atestatul de mediator.

**Art.15.** - (1) Mediatorul are obligația de a-și îmbunătăți permanent cunoștințele teoretice și tehnicile de mediere, urmând cursuri de perfecționare, în vederea reatestării.

(2) Reatestarea se face după 3 ani de la dobândirea calității de mediator, pe baza unui examen organizat de Ministerul Justiției.

**Art.16.** - Prin ordin al ministrului justiției se aprobă regulamentul privind organizarea și desfășurarea examenelor prevăzute la art.13 și 15, precum și cuantumul taxei de înscriere la examenul prevăzut la art.13.

**Art.17.** - (1) Ministerul Justiției întocmește și actualizează periodic tabloul mediatorilor, care se publică în Monitorul Oficial al României .

(2) În tabloul mediatorilor se menționează următoarele date:

- a) numele și prenumele mediatorului;
- b) sediul profesional;
- c) specializarea;
- d) existența unei cauze de suspendare, precum și încetarea acesteia.
- e) promovarea examenului de reatestare prevăzut la art. 15.

**Art.18.** - (1) Fiecare mediator înscris în tablou are dreptul să alcătuiască o fișă reprezentând o descriere obiectivă a profilului său, în care să fie menționate pe scurt datele privitoare la pregătirea profesională, la experiența practică și la proporția de cazuri rezolvate.

(2) Asociațiile profesionale ale mediatorilor, împreună cu Ministerul Justiției vor distribui, anual, tabloul mediatorilor, însoțit de fișele de prezentare ale acestora, pentru a putea fi consultate, la cerere, la sediile instanțelor judecătorești, de către orice persoană interesată.

**Art.19.** - Exercitarea funcției de mediator este compatibilă cu orice altă activitate sau profesie, cu excepția cazurilor expres prevăzute prin legi speciale.

**Art.20.** - Exercitarea funcției de mediator se suspendă:

- a) în cazul unei incompatibilități prevăzute de lege; în acest caz, mediatorul este obligat să încunoștințeze de îndată Ministerul Justiției în legătură cu această incompatibilitate.
- b) în caz de incapacitate temporară de muncă;
- c) la cererea mediatorului, pentru motive întemeiate;
- d) în cazul în care mediatorul nu s-a prezentat sau nu a promovat examenul prevăzut la art. 15 alin. (2).
- e) în situațiile prevăzute la alin. 1 lit.c) și alin.2 ale art.42.

(2) Suspendarea, precum și încetarea acesteia se dispun prin ordin al ministrului justiției.

**Art.21.** - (1) Calitatea de mediator încetează:

- a) la cerere, prin renunțare făcută în scris de către mediator și depusă la Ministerul Justiției;
- b) prin deces;
- c) în cazul în care nu mai îndeplinește condițiile prevăzute la art.11 alin.(1) lit. a), c) și d);
- d) ca sancțiune disciplinară, în cazul prevăzut de art 42 lit. d);

e) în cazul condamnării definitive pentru săvârșirea cu intenție a unei fapte prevăzute de legea penală care, potrivit legii, îl face pe mediator nedemn de a mai exercita această funcție.

(2) Încetarea calității de mediator se dispune sau, după caz, se constată prin ordin al ministrului justiției.

(3) În toate cazurile prevăzute la alin. (1), numele mediatorului se radiază din tabloul mediatorilor.

### **Capitolul III**

#### **Organizarea și exercitarea activității mediatorilor**

**Art.22.** – (1) Activitatea mediatorilor se desfășoară în cadrul unui birou în care pot funcționa unul sau mai mulți mediatori asociați, cu personalul auxiliar corespunzător.

(2) Prin asocierea în cadrul unei societăți civile profesionale, mediatorul nu își pierde dreptul la birou individual.

(3) Mediatorul sau mediatorii asociați, titulari ai unui birou, pot angaja traducători, juriști, alt personal de specialitate, precum și personal administrativ și de serviciu necesar activității de mediere.

**Art.23.** –(1) Înainte de a-și începe activitatea, în termen de 60 de zile de la data numirii, mediatorul este obligat să-și înregistreze biroul la tribunalul în a cărui circumscripție își are sediul. Pentru înregistrarea biroului, mediatorul va prezenta sigiliul și specimenul de semnătură.

(2) Ministrul Justiției poate, în cazuri temeinic motivate, să prelungească termenul prevăzut la alin.(1).

(3) Neîndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (1) atrage revocarea ordinului de numire în calitatea de mediator.

**Art.24.** – (1) Biroul mediatorului va avea arhivă și registratură proprii.

(2) Mediatorul este obligat să țină o evidență financiar - contabilă.

**Art.25.** - Mediatorii pot constitui asociații profesionale locale și naționale, având drept scop promovarea intereselor profesionale și protejarea statutului lor, și pot adera la asociații profesionale internaționale.

## **Capitolul IV**

### **Drepturile si îndatoririle mediatorului**

#### **Secțiunea I**

#### **Drepturile mediatorului**

**Art.26.** - (1) Mediatorul are dreptul de a informa publicul cu privire la exercitarea calității sale, fără să folosească, însă, mijloace de reclamă sau de publicitate comercială.

**Art.27.** - Mediatorul are dreptul la sediu profesional.

**Art.28.** - Mediatorul are dreptul la plata unui onorariu și la rambursarea cheltuielilor ocazionate de mediere.

**Art.29.-** (1) În scopul asigurării secretului profesional, actele și lucrările cu caracter profesional aflate în cabinetul mediatorului sau asupra acestuia sunt inviolabile. Percheziționarea nu poate fi făcută decât în condițiile legii.

(2) Nu vor putea fi ascultate și înregistrate, cu nici un fel de mijloace tehnice, convorbirile telefonice ale mediatorului și nici nu va putea fi interceptată și înregistrată corespondența sa cu caracter profesional decât în condițiile prevăzute de lege.

**Art.30.** - Fiecare mediator are dreptul să aplice un model propriu de organizare a procedurii de mediere, cu respectarea dispozițiilor și principiilor statuate în prezenta lege.

**Art.31.** – Mediatorul are dreptul de a refuza un caz, dacă există un potențial de violență.

## **Secțiunea II**

### **Îndatoririle mediatorului**

**Art.32.**– (1) Mediatorul are obligația să dea orice explicații părților cu privire la activitatea de mediere pentru ca acestea să înțeleagă scopul medierii și efectele acesteia, în special asupra raporturilor ce constituie obiectul conflictului.

(2) Mediatorul trebuie să asigure ca medierea să se realizeze cu respectarea libertății, demnității și a vieții private a părților, precum și să verifice ca înțelegerea pe care o încheie părțile să nu cuprindă clauze contrare legii și bunelor moravuri.

**Art.33.**– (1) Mediatorul are îndatorirea să depună toate diligențele pentru ca părțile să ajungă la un acord reciproc convenabil.

(2) Mediatorul trebuie să asigure un permanent echilibru între părți.

**Art.34** – Mediatorul este dator să refuze preluarea unui caz, dacă există orice împrejurare ce l-ar împiedica să fie neutru și imparțial.

**Art.35.** –Mediatorul este dator să păstreze confidențialitatea informațiilor de care ia cunoștință pe parcursul procedurii de mediere, cu excepția cazului în care legea prevede contrariul.

**Art.36.** - Mediatorul este dator să respecte normele de deontologie și să răspundă cu promptitudine, în condițiile prevăzute de lege, cererilor formulate de autoritățile judiciare.

**Art.37.** - Mediatorul are, de asemenea, obligația să țină evidențele prevăzute de această lege și de regulamentul de aplicare al acesteia.

**Art.38.** - (1) Mediatorul este obligat să folosească însemne distinctive specifice, în condițiile stabilite prin regulamentul prevăzut la art.12 alin (2).

(2) Confecționarea însemnelor distinctive se face pe cheltuiala mediatorului.

**Art.39.** – Mediatorul este obligat să restituie actele ce i-au fost încredințate de părți pe parcursul procedurii de mediere.

**Art.40.** - (1) Mediatorul nu poate fi audiat ca martor în legătură cu faptele sau actele de care a luat cunoștință în cadrul procedurii de mediere, cu excepția cazului în care are dezlegarea prealabilă, expresă și scrisă a părților și, dacă este cazul, a celorlalte persoane interesate.

(2) Calitatea de martor are întâietate față de aceea de mediator cu privire la faptele și împrejurările pe care le-a cunoscut înainte de a fi devenit mediator în acel caz.

(3) În toate cazurile, după ce a fost audiat ca martor, mediatorul nu mai poate desfășura activitatea de mediere în cauza respectivă.

### **Secțiunea III**

#### **Răspunderea mediatorului**

**Art.41.** – Răspunderea disciplinară a mediatorului intervine pentru următoarele abateri:

- a) încălcarea obligației de confidențialitate;
- b) refuzul de a răspunde cererilor formulate de autoritățile judiciare, potrivit legii;
- c) refuzul de a restitui actele încredințate de părțile aflate în conflict;
- d) săvârșirea unor fapte generatoare de conflicte de interese între mediator și părți;
- e) reprezentarea sau asistarea uneia dintre părți, fără acordul ambelor părți, într-o procedură judiciară sau arbitrală, având ca obiect conflictul supus medierii ;
- f) săvârșirea altor fapte care aduc atingere onoarei sau probității profesionale;
- g) încălcarea gravă a îndatoririlor ce îi revin.

**Art.42.** – (1) Sancțiunile disciplinare se aplică în raport cu gravitatea abaterii și constau în:

- a) observație scrisă;
- b) amendă de la 1.000.000 lei la 10.000.000 lei, care se face venit la Ministerul Justiției;
- c) suspendarea din calitatea de mediator, pe o durată de la o lună la 6 luni;
- d) încetarea calității de mediator.

(2) Ordinul definitiv de aplicare a amenzii prevăzute la alin.1 lit.b) constituie titlu executoriu. Neachitarea acestei amenzi în termen de 30 de zile de la data rămânerii definitive a ordinului de sancționare atrage de drept suspendarea din calitatea de mediator până la achitarea sumei.

(3) Cuantumul amenzii prevăzute la alin. (1) lit. b) se actualizează periodic prin hotărâre a Guvernului, în funcție de rata inflației.

**Art.43.** – Procedura aplicării sancțiunilor disciplinare și a punerii în executare a acestora va fi reglementată prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

**Art.44.** – (1) Orice persoană interesată poate sesiza Ministerul Justiției în legătură cu săvârșirea unei abateri dintre cele prevăzute la art. 41.

(2) Cercetarea prealabilă a abaterii se efectuează, în termen de cel mult 60 de zile de la data înregistrării sesizării, de către o comisie alcătuită dintr-un reprezentant al Ministerului Justiției și doi reprezentanți ai mediatorilor, desemnați prin tragere la sorți din tabloul mediatorilor. Membrii comisiei sunt numiți prin ordin al ministrului justiției. Audierea celui în cauză este obligatorie.

(3) Dosarul de cercetare prealabilă se înaintează ministrului justiției, care decide cu privire la răspunderea disciplinară a mediatorului, în termen de 30 de zile de la data înregistrării dosarului, dar nu mai târziu de 1 an de la data săvârșirii abaterii disciplinare.

**Art.45.** – (1) Ordinul ministrului justiției de aplicare a sancțiunilor prevăzute de art. 42 sau, după caz, rezoluția de constatare a inexistenței răspunderii disciplinare pot fi atacate, de către persoanele interesate, la instanța de contencios administrativ, în termen de 30 de zile de la comunicarea acestora.

(2) Acțiunea exercitată potrivit alin. (1) suspendă executarea sancțiunii atacate.

**Art.46.** – Asociațiile profesionale ale mediatorilor pot adopta norme deontologice și de răspundere disciplinară, în temeiul dispozițiilor prezentei secțiuni.

**Art.47.** – Dacă încercarea de mediere a eșuat datorită intenției sau neglijenței grave a mediatorului și s-a produs o pagubă uneia din părțile aflate în conflict, aceasta are deschisă calea unei acțiuni în justiție, pentru despăgubiri.

## **Capitolul V**

### **Procedura de mediere**

#### **Secțiunea I**

##### **Dispoziții generale**

**Art.48.** - Persoanele cu capacitate deplină de exercițiu pot conveni să soluționeze, pe calea medierii, conflictele dintre ele, cu excepția celor care privesc drepturi asupra cărora părțile nu pot dispune, potrivit legii.

**Art.49.** – Medierea conflictelor de muncă rămâne supusă dispozițiilor speciale prevăzute de lege.

**Art.50.** – Medierea în cauzele privind reorganizarea judiciară și falimentul, aflate pe rolul instanțelor judecătorești competente potrivit legii, se va desfășura în condițiile speciale care vor fi prevăzute de aceasta.

#### **Secțiunea II**

##### **Acordul de mediere**

**Art.51.** – (1) Părțile aflate în conflict se pot prezenta împreună la mediator.

(2) În cazul în care se prezintă numai una din părți, mediatorul, la cererea acesteia, va adresa celeilalte părți invitația scrisă în vederea participării la mediere, stabilind un termen de cel mult 15 zile. Invitația se transmite prin orice mijloace care asigură confirmarea primirii textului.

(3) Dacă partea invitată invocă motive temeinice care o împiedică să participe la termenul stabilit, va informa despre aceasta pe mediator, prin orice mijloace, solicitând stabilirea unui

nou termen, cu acordul celeilalte părți. Dispozițiile art. 60 sunt aplicabile.

(4) În orice situații, dacă partea căreia i-a fost adresată invitația nu răspunde într-o perioadă de 5 zile de la data primirii acesteia și nici nu se prezintă la termenul stabilit, se va considera medierea propusă inacceptabilă. Acest fapt se constată de către mediator, care întocmește un proces-verbal în termen de 24 de ore de la expirarea perioadei de 5 zile sau, după caz, de la termenul stabilit pentru mediere.

**Art.52.** – (1) Este interzisă desfășurarea ședințelor de mediere, înainte de încheierea acordului de mediere.

(2) Acordul de mediere se încheie între mediator, pe de o parte, și părțile aflate în conflict, pe de altă parte, după prezentarea acestora din urmă împreună la mediator sau după acceptarea medierii de către partea invitată.

**Art.53.** – Acordul de mediere trebuie să cuprindă, sub sancțiunea nulității absolute, următoarele clauze:

- a) identificarea părților conflictului sau, după caz, a reprezentanților lor;
- b) declarația părților, în sensul că doresc declanșarea medierii și că sunt decise să coopereze în acest scop;
- c) angajamentul părților conflictului de a respecta regulile aplicabile medierii, astfel cum acestea sunt prevăzute de prezenta lege;
- d) obligația părților aflate în conflict de a achita, în cote egale, onorariul convenit mediatorului și cheltuielile efectuate de acesta pe parcursul medierii, în interesul părților, precum și modalitățile de plată a acestor prestații.

**Art.54.** – (1) În acordul de mediere pot fi prevăzute și alte clauze, în condițiile legii.

(2) Sub sancțiunea nulității absolute, acordul de mediere nu poate cuprinde clauze care să aducă atingere ordinii publice sau bunelor moravuri .

**Art.55.** – (1) Acordul de mediere se încheie în formă scrisă, sub sancțiunea nulității absolute. Acesta se semnează de către părțile aflate în conflict și de mediator și se întocmește în atâtea exemplare originale câți semnatori sunt.

(2) Părțile aflate în conflict pot da procură specială unei alte persoane, pentru a încheia acordul de mediere.

**Art.56.** - Acordul de mediere constituie titlu executoriu, în ceea ce privește obligația părților de a achita onorariul convenit mediatorului.

**Art.57.**– (1) Judecarea cauzelor civile de către instanțele judecătorești sau arbitrale poate fi suspendată în condițiile prevăzute de Codul de procedură civilă. Cursul perimării este suspendat pe durata desfășurării procedurii de mediere, dar nu mai mult de 3 luni de la data semnării acordului de mediere.

(2) Suspendarea durează până când procedura medierii se încheie prin oricare dintre modurile prevăzute de prezenta lege.

(3) Cererea de repunere pe rol este scutită de taxa judiciară de timbru.

(4) Mediatorul este obligat, din oficiu, să depună un exemplar al procesului verbal la instanța unde a fost suspendată judecata.

**Art.58.** – De la data semnării acordului de mediere, prescripția dreptului la acțiune nu curge, iar dacă a început să curgă, se suspendă până la încheierea procedurii de mediere prin oricare dintre modurile prevăzute de prezenta lege.

### **Secțiunea III**

#### **Desfășurarea medierii**

**Art.59.** – (1) Medierea se bazează pe cooperarea părților și utilizarea, de către mediator, a unor metode și tehnici specifice, bazate pe comunicare și negociere.

(2) Metodele și tehnicile utilizate de către mediator trebuie să servească exclusiv intereselor legitime și obiectivelor urmărite de părțile conflictului și să nu lezeze onoarea și demnitatea acestora.

(3) Mediatorul nu poate impune părților o soluție cu privire la conflictul supus medierii.

(4) Medierea trebuie să conducă la o soluție care să fie eficientă și durabilă.

**Art.60.** – Medierea are loc, de regulă, la sediul mediatorului. Dacă este cazul, medierea se poate desfășura și în alte locuri, convenite de mediator și de părțile în conflict.

**Art.61.** – (1) În cursul medierii, părțile pot fi reprezentate prin mandatar cu procură specială.

(2) Părțile aflate în conflict pot fi asistate de soț, rude, precum și de orice alte persoane de încredere, în condițiile stabilite de mediator. Dacă prezența acestor persoane este de natură să îngreuneze ori să împiedice medierea, mediatorul poate limita sau refuza participarea lor.

(3) Dacă mediatorul apreciază că este necesar pentru soluționarea conflictului, va putea cere părții reprezentate să participe personal la mediere sau la unele din fazele acesteia. Dacă partea refuză să dea curs acestei solicitări, mediatorul va proceda potrivit art. 72 alin.(3).

(4) În tot cursul medierii, părțile au dreptul să fie reprezentate ori asistate de avocat.

**Art.62.** – Au caracter confidențial față de terți toate susținerile făcute oral sau în scris, pe parcursul medierii, de către

părțile aflate în conflict, de persoanele prevăzute la art. 61 alin.(1) și (2) precum și de către mediator.

**Art.63.** – Dacă, pe parcursul medierii, apare o situație de natură să afecteze scopul acesteia, neutralitatea sau imparțialitatea mediatorului, acesta este obligat să o aducă la cunoștința părților care vor decide asupra menținerii sau denunțării acordului de mediere. Cu toate acestea, mediatorul are dreptul să se abțină și să încheie procedura de mediere, procedând potrivit dispozițiilor art. 71, care se aplică în mod corespunzător.

**Art.64.** – (1) În cazul în care conflictul supus medierii prezintă aspecte juridice dificile sau controversate, mediatorul care nu este licențiat în drept este obligat să solicite avizul unui specialist.

(2) Atunci când solicită avizul unui specialist din afara biroului său, mediatorul va evidenția doar problema juridică, fără a dezvălui identitatea părților.

(3) Avizul obținut are caracter consultativ, nu se comunică părților aflate în conflict și servește exclusiv informării mediatorului.

#### **Secțiunea IV**

#### **Închiderea medierii**

**Art.65.** - Procedura de mediere se încheie, după caz :

- a) prin încheierea unei înțelegeri între părți, în urma soluționării conflictului;
- b) prin constatarea de către mediator a eșuării încercării de mediere;
- c) prin denunțarea acordului de mediere de către părți sau de către una dintre ele.

(2) În cazul în care părțile au încheiat numai o înțelegere parțială, precum și în cazurile prevăzute la alin. (1) lit. b) și c),

partea interesată se poate adresa instanței judecătorești sau arbitrale.

**Art.66.** – În toate cazurile de închidere a procedurii de mediere, mediatorul va întocmi un proces-verbal, care se semnează de către părți, personal sau prin mandatar cu procură specială, și de mediator. Părțile primesc câte un exemplar original al procesului-verbal.

**Art.67.** – (1) Dacă părțile aflate în conflict au încheiat o înțelegere, procesul –verbal încheiat de mediator va cuprinde clauzele consimțite de acestea.

(2) Prin înțelegerea lor, părțile nu pot deroga de la legile care interesează ordinea publică și bunele moravuri. Mediatorul este dator să verifice îndeplinirea acestor condiții, dispozițiile art. 64 fiind aplicabile în mod corespunzător.

(3) Înțelegerea părților poate fi afectată de termene și condiții.

(4) Înțelegerea dintre părți poate fi lovită de nulitate absolută sau relativă, potrivit dreptului comun.

**Art.68.** – Renunțarea sau, după caz, achiesarea sunt supuse condițiilor prevăzute de dreptul comun.

**Art.69.-** Procesul – verbal prevăzut la art. 66 constituie titlu executoriu în cazul în care prin mediere s-au stabilit obligații care se aduc la îndeplinire prin executare silită. Despre aceasta se face mențiune în cuprinsul său.

**Art.70.** – (1) Dacă medierea are loc după declanșarea unui proces, mediatorul este obligat să încunoștințeze, din oficiu, instanța despre soluționarea conflictului, depunând la dosar un exemplar al procesului - verbal, iar instanța va proceda, pe acest temei, la închiderea dosarului cauzei, pronunțând o încheiere irevocabilă.

(2) În toate cazurile, la cererea reclamantului, instanța care a dispus închiderea dosarului cauzei, va dispune restituirea taxei judiciare de timbru și a timbrului judiciar plătite pentru investirea acesteia.

**Art.71.** – (1) Procesul –verbal prin care mediatorul constată eșuarea încercării de mediere trebuie să cuprindă:

- a) descrierea succintă a conflictului;
- b) modalitățile prin care s-a încercat soluționarea conflictului;
- c) problemele care nu s-au putut soluționa;
- d) perioada de mediere.

(2) În cazul în care conflictul nu se soluționează în cel mult 3 luni de la data semnării acordului de mediere și părțile nu solicită continuarea procedurii, mediatorul va putea constata că medierea a eșuat, dispozițiile alin. (1) fiind aplicabile în mod corespunzător.

**Art.72.** - (1) În orice fază a procedurii de mediere, oricare dintre părțile aflate în conflict are dreptul de a denunța unilateral acordul de mediere, încunoștințând, în scris, cealaltă parte și pe mediator.

(2) Mediatorul ia act de denunțarea unilaterală a acordului de mediere și, în cel mult 24 de ore de la data primirii încunoștințării, întocmește un proces verbal de închidere a procedurii de mediere.

(3) Dacă una dintre părțile aflate în conflict nu se mai prezintă la mediere, fără a denunța acordul de mediere în condițiile alin.(1), mediatorul este obligat să facă toate demersurile necesare pentru a stabili intenția reală a părții respective și, după caz, va continua sau va închide procedura medierii.

**Art.73.** – În cazul în care încercarea de mediere eșuează, mediatorul poate, la cererea părților, să soluționeze conflictul pe calea arbitrajului, potrivit dispozițiilor Codului de procedură civilă.

## **Secțiunea V**

### **Dispoziții speciale privind medierea unor conflicte**

#### **§1. Dispoziții speciale privind conflictele de familie**

**Art. 74.** – (1) Pot fi rezolvate prin mediere neînțelegerile dintre soți privind continuarea căsătoriei, exercițiul drepturilor părintești, stabilirea domiciliului copiilor, contribuția părinților la întreținerea copiilor, precum și orice alte neînțelegeri care apar în raporturile dintre soți sau dintre părinți și copiii lor minori.

(2) Procesul - verbal prin care soții s-au înțeles cu privire la desfacerea căsătoriei și rezolvarea problemelor accesorii divorțului se depune la instanța competentă să pronunțe divorțul.

**Art. 75.** - Mediatorul trebuie să pună în vedere părților și să asigure ca rezultatul medierii să respecte interesele superioare ale copilului și să depună toate diligențele pentru ca părinții să-și asume responsabilitățile părintești, astfel încât separația în fapt sau divorțul să nu impiețeze asupra creșterii și dezvoltării copilului.

#### **§2. Dispoziții speciale privind medierea conflictelor dintre consumatori și agenții economici**

**Art.76.** - Prevederile prezentei legi sunt aplicabile conflictelor din domeniul protecției consumatorilor, în cazul în care consumatorul - persoană fizică - invocă existența unui prejudiciu ca urmare a unor produse sau servicii defectuoase, a nerespectării clauzelor contractuale ori a garanțiilor acordate sau a existenței unor clauze abuzive cuprinse în contractele încheiate între consumatori și agenții economici.

**Art.77.** – Procedura de mediere poate fi declanșată, potrivit art. 76, numai după ce consumatorul a încercat, în prealabil, soluționarea conflictului în mod direct cu agentul economic.

**Art. 78.** - Dacă procesul-verbal încheiat în urma medierii nu cuprinde un termen expres de executare a obligației convenite, acesta devine titlu executoriu, la expirarea unui termen de 15 zile de la data încheierii sale. Dispozițiile art. 69 sunt aplicabile.

### ***§3. Dispoziții speciale privind medierea în cauzele penale***

**Art.79.** – (1) Dispozițiile din prezenta lege se aplică în mod corespunzător și în cauzele penale.

(2) Nici persoana vătămată și nici făptuitorul nu pot fi constrânse să accepte procedura medierii.

**Art.80.** – Medierea este posibilă numai în cazul infracțiunilor pentru care, potrivit legii, împăcarea părților înlătură răspunderea penală.

**Art. 81.** - (1) În cauzele penale, medierea trebuie să se desfășoare astfel încât să fie garantat dreptul fiecărei părți la asistență juridică și la serviciile unui interpret. Procesul-verbal întocmit potrivit prezentei legi, prin care se încheie procedura medierii, trebuie să arate dacă părțile au beneficiat de asistența unui avocat ori de serviciile unui interpret, ori, după caz, să menționeze faptul că au renunțat expres la acestea.

(2) În cazul minorilor, garanțiile prevăzute de lege pentru desfășurarea procesului penal trebuie asigurate, în mod corespunzător, și în cadrul procedurii de mediere.

**Art. 82.** - (1) În cazul în care procedura de mediere se desfășoară înaintea începerii procesului penal și ea se încheie prin împăcarea părților, persoana vătămată nu mai poate sesiza, pentru

aceeași faptă, organul de urmărire penală sau, după caz, instanța de judecată.

(2) Dacă părțile aflate în conflict nu s-au împăcat și procedura de mediere a fost declanșată în termenul prevăzut de lege pentru introducerea plângerii prealabile, persoana vătămată poate introduce plângerea prealabilă, în termen de 2 luni de la data întocmirii procesului verbal de închidere a procedurii de mediere.

**Art. 83.** –(1) În cazul în care medierea se desfășoară după începerea procesului penal, urmărirea penală sau, după caz, judecata, se suspendă, în temeiul prezentării de către părți, a acordului de mediere.

(2) Suspendarea durează până când procedura medierii se încheie prin oricare dintre modurile prevăzute de prezenta lege, dar nu mai mult de 3 luni de la data semnării acordului de mediere.

(3) Mediatorul e obligat să comunice organului judiciar o copie de pe procesul –verbal de închidere a procedurii de mediere.

(4) Procesul penal se reia din oficiu imediat după primirea procesului verbal prin care se constată că părțile nu s-au împăcat, sau, dacă acesta nu se comunică, la expirarea termenului prevăzut la alin. (2).

## **Capitolul VI**

### **Dispoziții finale și tranzitorii**

**Art.84.** – (1) Avocații și notarii publici care au dobândit calitatea de mediator potrivit prezentei legi pot desfășura activitatea de mediere în cadrul formelor de exercitare a profesiei lor.

(2) Consiliul Uniunii Avocaților din România și după caz, Consiliul Uniunii Naționale a Notarilor Publici vor hotărî cu privire la modalitățile în care avocații și după caz, notarii publici în funcție pot stabili denumirea cabinetului avocațial, respectiv a

biroului notarial, astfel încât să exprime competența acestora de a desfășura activitatea de mediere.

**Art.85.** – Prin derogare de la art. 12, persoanele care au urmat cursuri de pregătire a mediatorilor în țară sau în străinătate, până la intrarea în vigoare a prezentei legi, se pot prezenta la examenul pentru dobândirea calității de mediator.

**Art.86.** – (1) Sumele încasate potrivit art.16 constituie venituri extrabugetare, la dispoziția Ministerului Justiției. Destinația acestora pe categorii de cheltuieli se stabilește prin ordin al ministrului justiției.

(2) Amenzile încasate potrivit art.42, precum și impozitele pe onorariile mediatorilor constituie venituri la bugetul de stat și se cuprind distinct în bugetul de venituri și cheltuieli al Ministerului Justiției, în condițiile și cu destinația prevăzută de Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare.

**Art.87.** – În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, ministrul justiției va aproba Regulamentul pentru aplicarea dispozițiilor acesteia, care se va publica în Monitorul Oficial al României, Partea I.